

[Udenrigsministeren]

I øvrigt synes jeg, det var en meget spændende tanke, fru Ritt Bjerregaard var inde på med opbygningen af noget, der kunne svare til en Fulbrightfond i Europa. Jeg mener, det er en meget konstruktiv tanke, som absolut fortjener, at der arbejdes videre med den, fordi den netop bygger på noget af det værdifulde i også at hjælpe med til uddannelsen af de mennesker, der nu skal til at arbejde på fundamentalt andre betingelser, end de har arbejdet tidligere, og jeg vil meget gerne tilslutte mig tanken og være med til at arbejde videre med den.

Fru Ritt Bjerregaard var så inde på et spørgsmål, som flere andre også var inde på, nemlig: Hvor får vi de penge fra, vi skal bruge? Og hr. Knud Lind stillede til allersidst spørgsmålet: Har vi råd til dette her?

Dertil vil jeg sige følgende: Når vi taler om disse mange forskellige ideer med hensyn til, hvordan vi aktivt kan bistå udviklingen, hvordan vi kan fremme et samarbejde imellem danske virksomheder og de virksomheder, der skal til at opstå i reformlandene, må man indledningsvis sige, at det rummer så store både politiske og økonomiske fordele for os selv, at vi såmænd ikke har råd til at lade være. Det vil være en god forretning for Danmark på den længere sigt at bidrage til at skabe markeder i Øst, og det vil også være en god forretning at sikre, at vore virksomheder er med til at skabe produktionen dér.

Men det er klart, at man i dag ikke bare kan komme og lægge et krav oven på de krav, vi i forvejen har til finansloven. Vi har jo i forvejen vanskeligheder med at få tingene til at hænge sammen dér, og det er derfor, jeg i første omgang har sagt: Jamen de første 50 mio. kr., vi skal bruge, kan vi ikke tage dem fra de midler, som vi skulle have brugt til andre projekter inden for ulandsbistanden, men som vi på grund af forskellige forhold ikke får brugt? Det vil altså sige, at dér kunne vi tage dette i den store sammenhæng beskedne beløb, uden at det ville komme til at gribe ind i planlagte projekter eller projekter, der var under udførelse.

Jeg synes ikke, vi er færdig med den diskussion endnu. Jeg håber det ikke, for jeg vil gerne til orientering for Folketinget læse et par sætninger op af en debat, der var i begyndelsen af denne måned i Sveriges Riksdag, hvor den svenske bistandsminister Lena Hjelm-Wallén lagde et forslag frem og sagde: Regeringen an-

ser, at udviklingssamarbejdet med Polen skal finansieres over bistandsbudgettet – 300 mio. sv. kr. hentet direkte fra bistandsprojektet. Fru Hjelm-Wallén sagde senere: Den omstændighed, at Polen er et europæisk land, indebærer ikke, at det skal være svært for Polen at få svensk bistand. Det er behovet i de enkelte lande, som er afgørende – ikke, hvor landene geografisk er placeret.

Endelig sagde fru Valén: Lad mig klargøre, at der ikke er nogen planlagt indsats, som fryser inde, fordi vi nu giver en Polen-bistand. Vi er i øvrigt i den situation, at bistanden totalt set øges.

Præcis de samme argumenter, som den svenske bistandsminister fremførte i den svenske Riksdag, kan jeg komme med her. Hvis vi tænker os den tanke, at vi for at finde 300 mio. kr. siger: Det tager vi ud af det, der skulle have været brugt på nye projekter inden for dansk ulandsbistand – hvad taler vi så om? Vi taler om, at vi tager de 300 mio. kr. ud af en planlagt ulandsbistand over de næste tre år på – med et slag på tasken – 24.000 mio. kr. Bistanden vil stadig blive ved med at vokse. Det vil ikke komme til at gå ud over projekter, som er planlagt. Det vil ikke komme til at gå ud over noget som helst af det, der er sat i gang eller er planlagt sat i gang. Kunne vi dog ikke tage det lille hjørne til sådan en indsats for at sikre, at vi kommer i gang i en fart?

Jeg henstiller alvorligt til Folketingets parti-er, at man prøver også at overveje det i det perspektiv, som svenskerne har skabt, så vi kan finde en måde, hvorpå vi kan komme i gang med den indsats, der er så nødvendig.

Jeg beder kort sagt om en positiv behandling af den ansøgning, jeg har liggende i Finansudvalget for øjeblikket om 50 mio. kr., der skulle have været brugt til noget andet, som de nu ikke skal bruges til. Lad os dog se at komme i gang med dette her. Vi har en enestående chance for at markere os positivt internationalt, for at fremstå som et godt eksempel for mange af de lande, der stadig tøver med at sætte noget lignende i gang.

Amerikanerne kan vi drille med dette her, for pr. capita vil det, vi så yder, være langt mere end det, de foreløbig taler om, så derved kan vi muligvis oven i købet få nogle andre rykket lidt ud af stolene og komme i gang. Men det forudsætter, at vi selv får løst dette problem med at